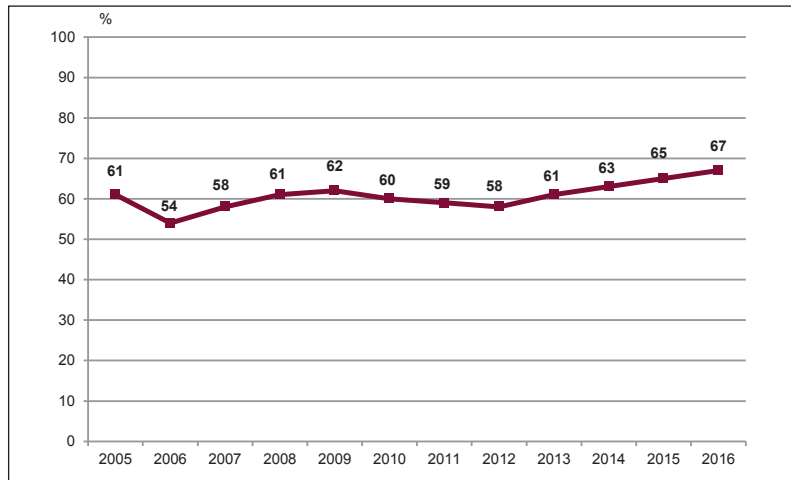

K.3.5. Nyugdíj-helyettesítési ráta

Az indikátor azt mutatja meg, hogyan aránylik a 65–74 évesek átlagnyugdíja az 50–59 évesek átlagos munkajövedelméhez a KSH reprezentatív lakossági adatgyűjtéséből származó adatok alapján, a 2005-től kezdődő időszakban. Ennek alapján az indikátor értékei arról tájékoztatnak, hogy 2005 és 2016 között a nyugdíjba vonulással javult az egyének jövedelmi helyzete. Az átlagnyugdíjak – a rendkívüli 2006-os év kivételével – az egyes években a nyugdíj előtt álló, 50–59 éves keresők átlagos munkajövedelmének 58–65%-át tették ki. A 2012-es recessziót követően, 2013-ban a nyugdíj-helyettesítési ráta 61% volt, az állam ennyivel tudta hozzásegíteni a nyugdíjaskorú népeséget a korábban elért életszínvonalának megtartásához. A 2015-ös 65%-os érték a 2005-től vizsgált értékek mindenyikét meghaladja. Ez a tendencia folytatódik 2016-ban is, hiszen az indikátor értéke tovább növekedett, elérte a 67%-ot. Így a magyar nyugdíjasok már közel 70%-át megkapják annak a jövedelemnek, amit az előző években megkerestek. A két nem között az aktív évek során tapasztalható szakadék a nyugdíjba vonulás után is megmaradt: a magyar férfiak helyettesítési rátája 71%, míg a nők 66% volt 2016-ban. De ez nemcsak Magyarországra, hanem az egész EU-ra igaz.

A helyettesítési ráta kiemelkedő növekedésének hátterében az állt, hogy az elmúlt három évben az inflációt meghaladó mértékben emelték a nyugdíjakat. Törvényileg csupán a várható inflációval kell emelni a nyugdíja-

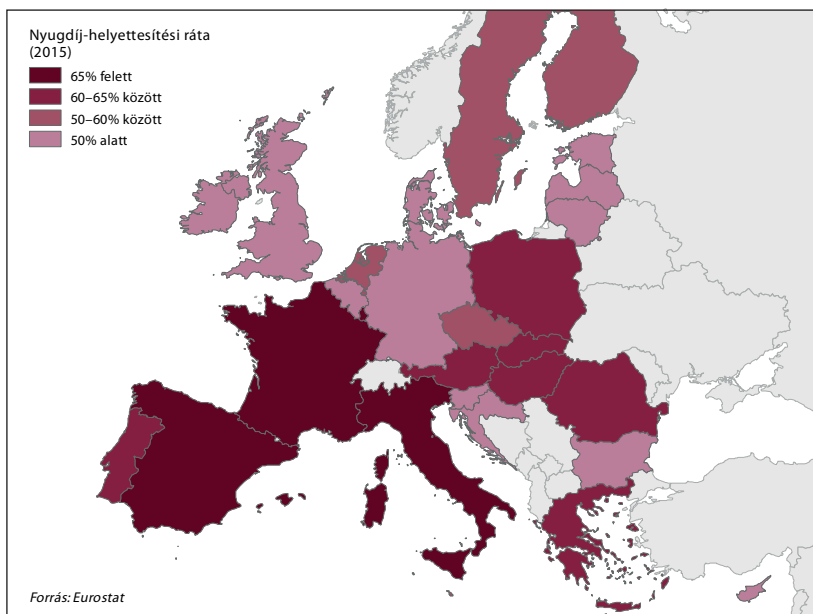

Forrás: KSH

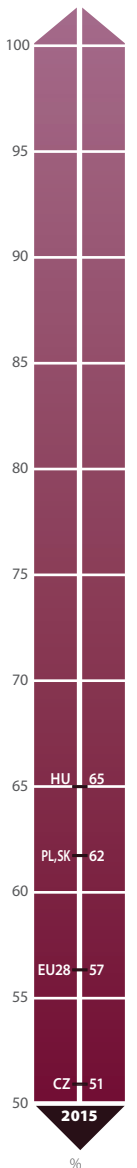
kat – hogy megőrizzék vásárlóerejüket –, az inflációt azonban rendszeresen túlbecsülték, vagyis az áremelkedési ütem mérsékeltebb volt, mint gondolták. Tavaly is ez történt: 2016-ban 0,4%-os volt az infláció, a nyugdíjmelés viszont 1,6%-os, ezért tovább nőtt a nyugdíjak reálértéke. A 2017-re vonatkozó infláció várhatóan 2–2,5% körül fog alakulni. Ez pedig azt jelenti, hogy idén a nyugdíjasok nem „zsebre teszik” az infláció feletti növekedést, hanem a kormány fogja kifizetni nekik a különbözetet, illetve kiegészítő nyugdíjmelést hajtanak végre. A következő évek 2–4% közötti inflációt hozhatnak, vagyis a kormánynak legalább ilyen mértékben kell emelnie a nyugdíjakat ahhoz, hogy megmaradjon a vásárlóerejük.

Fontos megjegyezni azonban, hogy ez az indikátor nem tartalmazza az időskorú népességre fordított juttatások teljes összegét, ahogy azt is érdemes hozzátenni, hogy e réteg életszínvonalának alakulására – az állam hozzájárulása mellett – a korosztállyal kapcsolatos demográfiai tényezők és a földrajzi (települési) életkörülmények is jelentős hatást gyakorolnak.

A 2015-ös magyar adat meghaladta az 57%-os EU28-átlagot. Az uniós tagállamok közül a hazai indikátor az 5. legjobb, értéke csak Luxemburg (80%), Franciaország (69%), Spanyolország (66%) és Olaszország (66%) esetében nagyobb. A visegrádi országokhoz képest is kedvező a magyarországi indikátor értéke, hiszen a Lengyelországra (62%), Szlovákiára (62%) és Csehországra (51%) vonatkozó adatnál is jobb.

Forrás: Eurostat

Forrás: Eurostat

Az indikátor 2016-ban érte el az eddigi legkedvezőbb értéket (67%), amely a legjobb érték a visegrádi országok között.